

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Jitky Zavřelové a Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **N. S.**, zastoupená Mgr. Martinou Sklenskou, advokátkou se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2023, čj. OAM-494/ZA-ZA12-ZA20-2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 1. 2026, čj. 32 Az 5/2024-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví shledal (v pořadí druhou) žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), a řízení o ní zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Brně v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud se ztotožnil se žalovaným, že žalobkyně v opakované žádosti neuvedla žádné nové skutečnosti relevantní z hlediska azylu či doplňkové ochrany. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížností. Podle jejího názoru žalovaný a krajský soud nesprávně posoudili přípustnost její opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelka je názoru, že uvedla nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, pro které měl žalovaný o její žádosti rozhodnout meritorně. Stěžovatelka dále namítla, že žalovaný postupoval nezákonně, pokud po shromáždění podkladů vztahujících se k situaci v zemi původu řízení o její žádosti

zastavil, aniž by s ní provedl pohovor. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí ve věci zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na odůvodnění rozsudku krajského soudu a odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39).

[6] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou.

[7] K otázce přípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, resp. podmínkám jejího věcného projednání existuje bohatá a ustálená judikatura. Z ní plyne, že pro přípustnost opakovaných žádostí je třeba, aby v konkrétním případě existovaly „*nové skutečnosti nebo zjištění*“, které musí mít určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Smyslem je na jedné straně umožnit nové posouzení v případech, kdy nové skutečnosti nebo zjištění mohou vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na druhé straně zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí [rozsudky NSS ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65, ze dne 27. 3. 2020, čj. 5 Azs 325/2019-16 (bod 17), či usnesení NSS ze dne 30. 1. 2025, čj. 8 Azs 273/2024-43 (bod 7)]. Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata.*“ [rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65, či usnesení NSS ze dne 5. 12. 2019, čj. 7 Azs 306/2019-67 (bod 9), ze dne 9. 9. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-55 (bod 8)].

[8] V případě žaloby směřující proti rozhodnutí, kterým žalovaný shledal žádost nepřípustnou z důvodu jejího opakovaného podání, má soud zkoumat to, zda správní orgán náležitě odůvodnil, že: 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany [rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96 (bod 19)]. Současně platí, že za nové skutečnosti, na základě kterých lze opakovanou žádost o mezinárodní ochranu věcně posoudit, je nutno považovat „*nikoli jakékoli nové skutečnosti*“

pokračování

nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady“ [rozsudky NSS ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65 a ze dne 25. 4. 2018, čj. 6 Azs 60/2018-43 (bod 12), usnesení NSS ze dne 4. 10. 2018, čj. 5 Azs 181/2018-45 (bod 13)].

[9] Krajský soud postupoval v souladu s uvedenou judikaturou. Ztotožnil se s žalovaným, že stěžovatelka neuvedla žádné nové skutečnosti, které nemohla uplatnit již v předchozí žádosti. Za novou skutečnost odůvodňující přijetí žádosti stěžovatelky k věcnému posouzení nelze považovat její pracovní zařazení v Bělorusku před jejím příjezdem do České republiky. Tím se zabýval žalovaný a návazně i pak správní soudy již v řízení o první žádosti. Krajský soud zkoumal i stěžovatelkou akcentovaný vývoj situace v Bělorusku, resp. hrozby spojené s jejím návratem do země původu. Konstatoval (na podkladě aktuálních a dostatečných zpráv shromážděných žalovaným), že situace v Bělorusku se od první žádosti zásadně nezměnila (bod 24 a násl. rozsudku krajského soudu). Vypořádal i tvrzení stran údajné finanční podpory organizací podporujících politické vězně v Bělorusku. Krajský soud přílehavě poukázal na to, že stěžovatelka poskytovala finanční podporu uvedeným organizacím z českých bankovních účtů, přičemž ze zpráv založených ve správním spise („Informaci OAMP: Bělorusko – Nadace BYSOL, Dárcovství, bezpečnostní aspekty, případy stíhání“ ze dne 12. 10. 2023) plyne, že běloruské bezpečnostní složky nemají možnost získat přístup k informacím o takových platbách. Důkladně vypořádal krajský soud i další žalobní argumentaci. Jeho závěry jsou plně přezkoumatelné a srozumitelné (rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, čj. 3 Azs 69/2016-24, nebo ze dne 27. 9. 2017, čj. 4 As 146/2017-35). To platí i pro závěry žalovaného. Ten se rovněž důkladně zabýval všemi důvody, o které stěžovatelka opírala opakovanou žádost, a vypořádal je v souladu s výše shrnutými východisky judikatury.

[10] Judikatura poskytuje oporu i pro závěr, že pokud žalovaný na podkladě opakované žádosti stěžovatelky neshledal žádnou novou skutečnost dle § 11a odst. 1 zákona o azylu, nebylo jeho povinností provést pohovor se stěžovatelkou [rozsudek NSS ze dne 9. 11. 2020, čj. 5 Azs 65/2020-31 (bod 30), či usnesení NSS ze dne 25. 1. 2023, čj. 6 Azs 129/2022-42 (bod 14)].

[11] Dalšími námitkami se pak Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť je poprvé vznesla až v řízení o kasační stížnosti (a nikoliv před krajským soudem). To se týká tvrzeného pochybení žalovaného před vydáním rozhodnutí, který podle stěžovatelky shromáždil podklady pro meritorní rozhodnutí ve věci její žádosti, nakonec však shledal žádost nepřípustnou. Tvrzení, že si stěžovatelka na podporu Ukrajiny zakoupila pamětní list, což mělo zapříčinit projednání její žádosti o mezinárodní ochranu, stěžovatelka rovněž poprvé vznesla až v kasačním řízení, a soud se jím tak rovněž nemohl zabývat [srov. § 109 odst. 5 s. ř. s. a usnesení NSS ze dne 22. 1. 2026, čj. 6 Azs 114/2025-35 (bod 19)]. Uvedené platí i ve vztahu k tvrzeným zdravotním komplikacím (se zubním chrupem). Takové komplikace stěžovatelka sice uvedla v řízení před žalovaným, v žalobě se však vůči posouzení žalovaného nijak neohradila. Krajský soud se proto takovými komplikacemi nemohl zabývat, což platí i pro kasační soud.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v daném případě neshledal kasační stížnost přijatelnou, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33). Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. dubna 2026

Tomáš Foltas
předseda senátu